

GM-III.0003.21.1.2021

Kielce, 27 kwietnia 2021 r.

Pan
Marcin Pięta
Radny Województwa Świętokrzyskiego

Dotyczy: odpowiedź na interpelację złożoną w dn. 14 kwietnia 2021 r.

Szanowny Panie Radny,

przygotowanie nowego programu regionalnego na lata 2021-2027 jest uzależnione od postępu prac nad ostatecznymi zapisami rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady, jak również dokumentów krajowych.

Odpowiadając na Pana pierwsze pytanie (**Ad 1.**) zawarte w interpelacji, informuję, iż obecnie trwają prace nad Umową Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności na lata 2021-2027 (aktualny projekt ww. dokumentu pochodzi ze stycznia 2021 r.), która określa kontekst strategiczny w wymiarze tematycznym i terytorialnym, wskazując oczekiwane rezultaty oraz wyznaczając obowiązujące ramy finansowe i wdrożeniowe dla programów Polityki Spójności na lata 2021-2027.

Dnia 4 lutego br. odbyło się spotkanie konsultacyjne (w formule on-line) Województwa Świętokrzyskiego z przedstawicielami strony rządowej (w ramach cyklu 16 spotkań konsultacyjnych), zaś 22 lutego br. poprzez formularz on-line, przekazane zostały przez IZ RPOWŚ zbiorcze uwagi do przedmiotowego dokumentu. W marcu br. KE również przekazała Polsce swoje robocze uwagi do projektu UP. Obecnie trwają uzgodnienia na linii strona rządowa - Komisja Europejska odnośnie ostatecznego kształtu Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027. Biorąc pod uwagę powyższe, wstępne założenia jak również draft programu regionalnego na lata 2021-2027 zostaną przyjęte przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, po wypracowaniu ostatecznych zapisów UP.

Kolejnym dokumentem determinującym prace nad nowym programem regionalnym jest Linia demarkacyjna, dokument doprecyzowujący podział interwencji pomiędzy krajowymi i regionalnymi programami operacyjnymi finansowanymi z polityki spójności na nową

perspektywę finansową. Jej zadaniem jest koordynacja działań między poziomem krajowym i regionalnym oraz zapobieganie podwójnemu finansowaniu projektów wspieranych z różnych programów finansowanych z polityki spójności. Linia nie stanowi dokumentu o charakterze zamkniętym. W przypadku konieczności jej modyfikacji, wynikającej w szczególności z ewentualnych zmian w Umowie Partnerstwa lub wyników negocjacji programów operacyjnych z Komisją Europejską, podział interwencji będzie odpowiednio dostosowywany. Obecny kształt dokumentu obowiązuje od 4 lutego br. Przestrzeganie zasad wynikających z Linii demarkacyjnej jest obowiązkiem każdej Instytucji Zarządzającej, dlatego też założenia przedmiotowego dokumentu zostały uwzględnione w pracach nad projektem nowego programu regionalnego dla naszego województwa.

Przygotowywanie projektu nowego programu regionalnego to również działania związane z procesem negocjacji Kontraktu Programowego. Zapisy ww. Kontraktu, zgodnie z założeniami strony rządowej, mają zostać wypracowane i zatwierdzone na przełomie czerwca/lipca br. W ramach tego procesu, 12 marca br. w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej odbyło się spotkanie negocjacyjne, w którym uczestniczyli przedstawiciele Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Zaprezentowano wówczas kluczowe inwestycje dla województwa świętokrzyskiego oraz priorytety wsparcia w zakresie EFRR i EFS+ na najbliższą perspektywę finansową UE.

W dniu 29 lipca 2020 r. Zarządzeniem Marszałka Województwa Świętokrzyskiego Nr 140/2020 powołany został zespół interdyscyplinarny ds. koordynacji przygotowania planu infrastrukturalno – transportowego na potrzeby wdrażania nowego programu regionalnego. Członkowie zespołu na bieżąco współpracują ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego oraz ekspertami z Komisji Europejskiej i z JASPERS w zakresie przygotowania Regionalnego Planu Transportowego, który jest warunkiem podstawowym dla wydatkowania środków w ramach Celu Polityki 3. Polityki Spójności *Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności i udoskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych*. W dniu 21 stycznia 2021 r. Zarządzeniem Marszałka Województwa Świętokrzyskiego Nr 13/2021 powołano Zespoły Robocze w celu wspierania programowania nowego programu regionalnego województwa świętokrzyskiego w zakresie realizacji Celów Polityki Spójności w latach 2021-2027. W skład ww. Zespołów wchodzi pracownicy z poszczególnych Departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach. Ich zadaniem jest wypracowanie wstępnych propozycji zapisów programu

w oparciu o regulacje wynikające z dokumentów unijnych, krajowych i regionalnych. Z uwagi na obowiązujące obostrzenia sanitarne związane z pandemią wirusa SARS-COV-2 Zespoły pracują w trybie wideo – i telekonferencji.

Równolegle do prac nad zapisami nowego programu regionalnego trwają prace nad wdrożeniem systemu teleinformatycznego umożliwiającego obsługę programu. Region świętokrzyski wykorzystywać będzie ministerialny system WOD2021, służący do składania wniosków o dofinansowanie i będący częścią CST2021. O wyborze gotowego narzędzia zdecydowała m.in. integralność z pozostałymi komponentami CST2021, oszczędność nakładów finansowych i czasu oraz zagwarantowana asysta techniczna MFiPR. Testowa aplikacja WOD2021 została udostępniona i przetestowana przez Administratorów Merytorycznych Instytucji Zarządzającej RPOWŚ. Planowany termin wdrożenia wersji produkcyjnej to III kwartał 2021. Przewidywany przez Instytucję Koordynującą UP termin wdrożenia pierwszych obszarów aplikacji CST2021 to również III kwartał 2021 r. Planuje się wdrożenie poszczególnych zakresów systemu zgodnie z harmonogramem: III kwartał 2021 – Projekt, III/IV kwartał 2021 – Wniosek o płatność, III/IV kwartał 2021 – eKontrola, IV kwartał 2021 – Zaliczki, I kwartał 2022 – Rejestr obciążeń na projekcie, I kwartał 2022 – Korekty systemowe, I kwartał 2022 – Instrumenty finansowe, I kwartał 2022 – BK2021, I/II kwartał 2022 – PEFS+, II kwartał 2022 – Deklaracje wydatków, IV kwartał 2022 – Wnioski do KE, I kwartał 2023 – Roczne Zestawienie Wydatków. Instytucja Koordynująca EFS opracowuje równoległe osobny system aplikacyjny dla działań EFS, tj. SOWA. System nie został jeszcze udostępniony.

Narzędziem raportującym dla CST2021 będzie system SR2021. Planowane jest stopniowe wdrażanie systemu zgodnie z ww. kolejnością obszarów i opóźnieniem ok. 3 miesięcy względem poszczególnych obszarów aplikacji CST2021. SR2021 będzie systemem opartym na infrastrukturze chmurowej pobierającym dane z SL2021, ale także BK2021, SL2014, BK2014, KSI 07-13 oraz zewnętrznych źródeł danych, jak CEIDG, czy KRS.

Ponadto Zarząd Województwa Świętokrzyskiego w maju br. powoła Grupy robocze wspierające programowanie programu regionalnego na lata 2021-2027 *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego* w zakresie EFS i EFRR. Liczymy, iż zaangażowanie przedstawicieli sektora publicznego, prywatnego, partnerów społeczno-gospodarczych oraz przedstawicieli świata nauki zapewni merytoryczne wsparcie w zakresie przygotowania wymaganych dokumentów programowych.

Równoległe do ww. prac Członkowie Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, jak również przedstawiciele Departamentu Inwestycji i Rozwoju oraz Departamentu Wdrażania EFS odbywają spotkania i konsultacje z przedstawicielami poszczególnych środowisk reprezentujących potencjalnych beneficjentów przyszłego programu regionalnego. Celem zdiagnozowania potrzeb dotyczących wsparcia poszczególnych branż czy obszarów strategicznej interwencji organizowane są również w formule on - line konferencje regionalne.

Ad 2.

Region Świętokrzyski jest obecnie w bardzo ważnym momencie – z jednej strony zamykamy perspektywę na lata 2014-2020, z drugiej zaś pracujemy nad nowym programem regionalnym *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego* na lata 2021-2027. W projekcie Umowy Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności na lata 2021-2027 w Polsce, naszemu regionowi przydzielono środki w wysokości: 1 106 mln EUR (w tym: EFRR: 829 mln EUR, EFS: 277 mln EUR) z tzw. alokacji podstawowej. Wskazana kwota stanowi 5,2% z całej puli środków, która już została rozdysponowana między wszystkie województwa. W przeliczeniu na jednego mieszkańca plasuje ona województwo świętokrzyskie na pierwszym miejscu w kraju. Poza wskazaną powyżej kwotą, władze województwa zabiegają o dodatkowe 444 mln EUR dla programu regionalnego, z tzw. rezerwy programowej, które Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej rozdysponuje pomiędzy programy w wyniku negocjacji Kontraktów Programowych.

Pragnę podkreślić, że przydzielone środki w dużej mierze odpowiadają naszym oczekiwaniom. Wśród wyzwań stojących przed regionem w kolejnych latach, zarówno w kontekście demografii, ekologii, przedsiębiorczości, polityki miejskiej, obszarów wiejskich czy pandemii COVID-19, odbudowa i ożywienie gospodarki, wraz z pobudzeniem inwestycji w regionie, w tym oczywiście szeroko rozumianej branży turystycznej, stanowiącej istotny potencjał rozwoju regionu są dla nas priorytetem. Wsparcie konkretnych obszarów z funduszy unijnych musi odbywać się w zgodzie z regulacjami Komisji Europejskiej, która wydaje decyzję zatwierdzającą Program.

Jak Pan Radny zapewne wie, w nowym okresie programowania Komisja Europejska w projektach Rozporządzeń nałożyła bardzo wysokie wymagania dotyczące koncentracji tematycznej, tj. przeznaczenia funduszy na poszczególne obszary wsparcia, co niestety bezpośrednio przekłada się na podział alokacji programów operacyjnych.

Zgodnie z projektem Rozporządzenia dot. EFRR, na Cel Polityki 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa (tzw. cel środowiskowy) KE wymaga przeznaczenia co najmniej 30% środków z EFRR, na Cel Polityki 1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa co najmniej 25 %, a na wsparcie obszarów miejskich co najmniej 8% alokacji EFRR. Dodatkowo, KE oczekuje przeznaczenia, co najmniej 30% alokacji EFRR na realizację celów klimatycznych, do szacowania których stosuje się kody interwencji, określone w Rozporządzeniu KE, z właściwymi dla nich współczynnikami realizacji celów klimatycznych. W przypadku wsparcia dedykowanego bezpośrednio rozwojowi turystyki, kody interwencji niestety nie realizują celów klimatycznych, a także nie realizują wymogów koncentracji tematycznej. Należy mieć na uwadze, że przywołane powyżej wartości wymagane są do wypełnienia na poziomie państwa członkowskiego, przy czym dla Programów regionalnych wymagania dotyczące koncentracji wsparcia na CP 2 oraz cele klimatyczne są znacznie większe. Biorąc pod uwagę zalecenia Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej regiony muszą wykazać wskaźniki klimatyczne nawet na wyższym poziomie niż zalecenia KE. Oznacza to konieczność wykazania 37,5% wydatków na cele klimatyczne. Aby to osiągnąć musimy przeznaczyć co najmniej 45% środków na cel 2 związany z efektywnością energetyczną, ochroną klimatu, mobilnością miejską itp. Oczywiście część planowanych działań pośrednio związana jest z turystyką, jak chociażby kwestie bioróżnorodności, czy obniżenia emisji CO₂, niemniej jednak nie są wprost inwestycjami w infrastrukturę turystyczną.

Po uwzględnieniu powyższego, z alokacji podstawowej EFRR w Programie regionalnym, wynoszącej 829 mln EUR, 63% alokacji EFRR czyli ponad 522 mln EUR zostało już konkretnie ukierunkowane przez KE. Na realizację wszystkich pozostałych działań, w tym dotyczących dofinansowania dróg wojewódzkich, infrastruktury ochrony zdrowia, infrastruktury społecznej, edukacyjnej oraz wsparcia kultury i turystyki pozostaje około 300 mln EUR środków EFRR. Przy założeniu, że na drogi wojewódzkie przeznaczymy około 100 mln euro, to na pozostałe inwestycje w szpitale, AOS, POZ, szkoły i instytucje edukacyjne, infrastrukturę społeczną pozostaje tylko około 200 mln euro.

Pomimo tych wszystkich ograniczeń, pragnę Pana zapewnić, że władze województwa bardzo poważnie podchodzą do umożliwienia wsparcia branży turystycznej w nowym Programie regionalnym, którego założenia będą podlegały szerokim konsultacjom z interesariuszami społecznymi i gospodarczymi regionu. W przygotowywanych założeniach programu *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego*, bezpośrednie wsparcie projektów z obszaru turystyki

realizowane będzie w Priorytecie 5. Świętokrzyskie dla mieszkańców (dawna oś priorytetowa) w Działaniu 5.4 Infrastruktura w turystyce i kulturze, gdzie planuje się wsparcie m.in. w zakresie zachowania i modernizacji obiektów dziedzictwa kulturowego, konserwacji zabytków ruchomych oraz zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych) oraz ich ochrona i digitalizacja, infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej (m.in. szkoły artystyczne, uczelnie artystyczne, teatry, zespoły artystyczne, galerie, biblioteki, centra kultury), turystycznych szlaków tematycznych i produktów turystycznych (odwołujących się do walorów historycznych, kulturowych i przyrodniczych) – na obszarze 1 regionu; wykraczających poza obszar 1 powiatu, rozwoju międzysektorowej współpracy w zakresie przemysłów kultury i kreatywnych (nowe i innowacyjne produkty w dziedzinie kultury i turystyki, wynikające ze współpracy uczelni i szkół artystycznych i instytucji sektora kultury z przedsiębiorstwami i klastrami przemysłów kreatywnych) oraz ułatwiania dostępu do zabytków, instytucji kultury oraz szlaków turystycznych, w tym dostosowanie ww. obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo, inwestycje wspierające rozwój turystyki realizowane będą w ramach pozostałych Działań w Programie. Zarząd Województwa widząc potrzebę dofinansowania projektów dotyczących branży turystycznej oraz branż pokrewnych tak programuje wsparcie, aby było ono możliwe nie tylko w działaniach wprost dedykowanych turystyce czy kulturze. Podmioty działające w szeroko rozumianej branży turystycznej zostaną włączone do katalogu beneficjentów w ramach wielu działań nowego programu, tak aby mogły pozyskać środki, m.in. na odnawialne źródła energii, efektywność energetyczną, innowacje w zakresie działalności, którą prowadzą czy rozwój zasobów kadrowych.

Ponadto w Priorytecie 2. Region Przyjazny dla środowiska, w ramach Działania 2.6 Ochrona dziedzictwa i różnorodności biologicznej realizowane będą działania związane z infrastrukturą dla ruchu rowerowego, budową ścieżek edukacyjnych, ogrodów botanicznych, ekoparków czy zazielenianiem przestrzeni miejskich.

Istnieje również możliwość realizacji inwestycji turystycznych w Priorytecie 6 „Wspólnota i Przestrzeń”. Jednym z możliwych obszarów wsparcia, zgodnie z zapisami projektu Umowy Partnerstwa (str. 85) jest „Ochrona, rozwój i promowanie publicznych zasobów turystycznych i powiązanych usług turystycznych”. Wszystkie inwestycje realizowane w przedmiotowym priorytecie muszą wynikać ze strategii terytorialnych w ramach instrumentów terytorialnych takich jak Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, gdzie w ramach przedmiotowego instrumentu

wyodrębniono Działanie 6.1 Rozwój miast i miejskich obszarów funkcjonalnych ZIT. Instrument przeznaczony jest dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF), w szczególności miast średnich tracących funkcje społeczno - gospodarcze (w skład których wchodzi także obszary wiejskie) oraz wszystkich innych MOF, wyznaczonych w SRWŚ 2030+, w tym MOF ośrodków wojewódzkich. Podstawą realizacji ZIT jest plan działań ZIT lub strategia rozwoju ponadlokalnego (dla ZIT wojewódzkiego – ZIT KOF), spełniające wymogi określone w art. 23 rozporządzenia ogólnego. Warunki realizacji instrumentu ZIT, zgodnie z zapisami projektu Umowy Partnerstwa to zawiązanie instytucjonalnej formy partnerstwa – powołanie Związku ZIT. Możliwymi formami partnerstwa są stowarzyszenie jednostek samorządu terytorialnego, porozumienie międzygminne, związek międzygminny, powiatowy lub powiatowo-gminny.

Kolejnym instrumentem planowanym do wdrożenia jest IIT - Inny Instrument Terytorialny, w ramach którego wyodrębniono Działanie 6.3 Wzmocnienie lokalnych potencjałów na obszarach innych niż obszary miejskie. Instrument ten ukierunkowany jest na rozwiązywanie problemów w szczególności o znaczeniu ponadlokalnym, wymagających współpracy między JST. Podstawą realizacji IIT jest Plan działań IIT (spełniający wymogi określone w art. 23 rozporządzenia ogólnego). Ze względu na zwiększony potencjał i skalę oddziaływania rekomenduje się wdrażanie IIT przez partnerstwa JST.

Dodatkowo, należy pamiętać, że Województwo Świętokrzyskie będzie objęte Programem Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 (budżet 2,5 mld euro), który jest kontynuacją wsparcia makroregionu Polski Wschodniej oferowanego w dwóch ostatnich perspektywach UE 2007-2013 oraz 2014-2020). Głównym celem projektu Programu jest utrwalenie warunków sprzyjających konkurencyjności makroregionu oraz wyższej jakości życia w Polsce Wschodniej, zaś jednym z celów szczegółowych Programu jest wzrost wykorzystania potencjału turystyki i uzdrowisk. W projekcie przewidziano wsparcie, m.in. uzdrowisk, obiektów kultury oraz produktów turystycznych (turystyczne szlaki tematyczne). Za przygotowanie Programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej odpowiada Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Ponadto, należy zwrócić uwagę iż wsparcie inwestycji w przedsiębiorstwach, których celem będzie zmiana/rozszerzenie profilu działalności podmiotów, w szczególności przedsiębiorstw z sektorów najbardziej poszkodowanych w wyniku pandemii COVID-19 (m.in. sektor HoReCa, turystyka, kultura) przewidziane zostało w ramach projektu Krajowego Planu Odbudowy (budżet ok. 58,1 mld euro). Realizacja inwestycji obejmować będzie udzielanie

wsparcia dla przedsiębiorstw, w tym w szczególności dla MŚP z sektorów, które najbardziej ucierpiały w wyniku kryzysu COVID-19. Działania inwestycyjne obejmą przede wszystkim inwestycje w bazę produkcyjną oraz kwalifikacje pracowników, mające na celu zmianę profilu działalności. Instytucją odpowiedzialną za organizację przedsięwzięć inwestycyjnych będzie Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii oraz Polska Organizacja Turystyczna.

Ad 3.

Na obecnym etapie projektowania programów operacyjnych niemożliwe jest porównanie środków przeznaczonych na turystykę w województwie świętokrzyskim z innymi regionami. Jedyne oficjalne dane, jakimi możemy się posłużyć, to dane przedstawiane przez regiony podczas konsultacji Umowy Partnerstwa, które odbywały się w lutym br., kiedy to Marszałkowie przedstawiali wstępne informacje o programach regionalnych oraz swoje oczekiwania, co do wielkości alokacji. Województwo małopolskie, o którym wspomina Pan w złożonej interpelacji, nie przedstawiło alokacji na poszczególne obszary wsparcia, a jedynie kwotę jaką chciałoby przeznaczyć na planowane projekty strategiczne w ramach szeroko rozumianej turystyki (ok 277 mln EUR), co nie oznacza, że taką kwotę przeznaczy w ramach swojego programu operacyjnego. Należy również pamiętać, że kwota środków dla małopolskiego jest o blisko 400 mln EUR większa niż dla naszego regionu.

Dla porównania w województwie śląskim na wsparcie turystyki założono jedynie w ramach Celu Polityki 5. konkretną kwotę, tj. ok. 40 mln EUR, która to kwota jest proporcjonalnie porównywalna do założeń programu regionalnego na lata 2021 - 2027 *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego*, gdzie na chwilę obecną tylko w ramach Celu Polityki 4 zakładamy kwotę 22 mln EUR. Ponadto w ramach CP 5 będzie możliwa realizacja projektów w zakresie turystyki w ramach porozumień ponadlokalnych, gdzie planuje się kwotę około 100 mln EUR.

Dodatkowo, pragnę zauważyć, iż zgodnie z zapisami projektu Programu Polska Wschodnia - 155 mln EUR przeznaczonych ma zostać na działania w ramach zwiększenia roli kultury i turystyki w rozwoju gospodarczym, integracji społecznej i innowacjach społecznych.

Biorąc pod uwagę powyższe, uważam, że wstępnie zaprogramowane kwoty przeznaczone dla szeroko rozumianej branży turystycznej w regionie świętokrzyskim są adekwatne do możliwości programu.

Ad 4.

Realizacja kampanii promocyjnej województwa świętokrzyskiego promującej szeroko rozumianą branżę turystyczną uległa przesunięciu. Wpływ na taki stan rzeczy, w głównej

mierze, miał stan i zakres obowiązujących obostrzeń na terenie całego kraju, które w tamtym okresie uniemożliwiały jakąkolwiek aktywność turystyczną. Niemniej jednak, znając potrzeby branży oraz biorąc pod uwagę możliwości jakimi dysponuje samorząd województwa, pierwotne plany przeprowadzenia kampanii promocyjnej są nadal obowiązujące, natomiast nowy termin realizacji przekazu promocyjnego przypadac będzie na jesień 2021 roku oraz wiosnę 2022 roku.

Z poważaniem

Andrzej Bętkowski

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego

(podpisano elektronicznie)

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Znak pisma	GM-III.0003.21.1.2021
Identyfikator pliku	1037923
Nazwa pliku	KW_76555_GM_plik6.DOCX
Wersja pliku	4
Skrót pliku	9dcd64404b59f5fc2701abfb9fe220e8

Wydrukował(a): Agnieszka Lopart-Starmach GM-III

Data wydruku: 2021-04-29 07:38:05

.....

Podpisane przez:

Andrzej Bętkowski

Marszałek Województwa - Marszałek Województwa Świętokrzyskiego

Data podpisu: 2021-04-28 15:58:59

Numer certyfikatu: 207592760685816657983829015115699210201883851779

Wystawca certyfikatu: Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.